

海外の児童文学～モンゴル国

1972年2月24日に日本・モンゴル両国が外交関係を樹立してから、2022年で50年になります。それにちなみ、モンゴルの児童書を展示します。

モンゴルの絵本は、資料室の棚58、民話に関する本は、棚19・20等にも一部開架しています。併せてご覧ください。なお、リスト掲載中の資料は、利用中の場合があります。

●モンゴルの概要

モンゴルは、大草原やゴビ砂漠、タイガ（針葉樹林）の広がる自然豊かな国です。モンゴル語を公用語とし、キリル文字に二つの母音（*ө* と *ү*）を追加したモンゴル新文字を1941年から使用しています。1941年より前は、縦書きのモンゴル文字を使用していました。

	タイトル	著者等	出版者	出版年	請求記号	備考
1	Монгол орон ба Монголчуудын тухай зурагт нэвтэрхий толь モンゴル国とモンゴル人に関する写真付き辞典	Ч. Мөнхбаяр ; эрхлэн гаргасан Н. Батжаргал	Бэмби сан	2016	Y13- AZ5069	
2	хүүхэд залуучуудын нэвтэрхий толь 若者の大百科事典 1	зөвлөх Лодонгийн Түдэв ; ерөнхий редактор Чилхаажавын Авдай	Сэлэнгэпресс	2014	Y13- AZ5070	
3	Хүүхэд залуучуудын нэвтэрхий толь 若者の大百科事典 2	同上	同上	2014	Y13- AZ5071	
4	Миний нутаг 我が故郷（動物）	номын зохиолчид Э. Төгөлдөр ... [and others] ; зураач Э. Агаржаргал, С. Дэлгэрсайхан	Мөнхийн Үсэг	2013	Y11- AZ6108	
5	Хөхтөн амьтад ほ乳類	эмхэтгэсэн, зураач Ж. Соёлжав	СодНом хэвлэлийн газар	2013	Y11- AZ6109	
6	ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠠᠭᠠᠨ モンゴル文字	ᠯᠢᠮᠤ ᠶ᠋ᠢᠨᠭᠡᠰᠡᠨ, ᠮᠤ ᠳᠡᠯᠭᠡᠰᠡᠢᠨᠭᠡᠰᠡᠨ, ᠶ᠋ᠢ ᠰᠢᠨᠡᠳᠡ	ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠠᠭᠠᠨ ᠮᠤ ᠳᠡᠯᠭᠡᠰᠡᠢᠨᠭᠡᠰᠡᠨ ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠪᠠᠭᠠᠨ	-	Y8-AZ3962	縦書き
7	Зүйр цэцэн үг ことわざ集	Сэлэнгэ-номын хүрд	Сэлэнгэпресс	2014	Y8-AZ8828	

●モンゴル古典文学

『元朝秘史』は、13世紀に成立したモンゴルの英雄叙事詩的年代記です。チンギス・ハーンの生涯を中心に描かれています。この他、二大英雄叙事詩『ゲゼル・ハーン物語』『ジャンガル物語』と合わせてモンゴルの三大古典とされています。これらのお話は、今もモンゴルの多くの創作等の題材となっています。

	タイトル	著者等	出版者	出版年	請求記号	備考
8	Монголын нууц түгээмэл эх товчоо 元朝秘史	зөвлөх Д. Эрдэнэбаатар ; зураач Р. Батцэнгэл	Монголын нууц товчоог Дэлхийд түгээе Сан	2016	Y2-AZ5528	

9	Монголын нууц товчоо 元朝秘史	Мягмарын Саруул-Эрдэнэ ; зураач А. Бүрэн-Эрдэнэ ; хянан тохиолдуудсан Хилари Паррит	-	2015	Y2-AZ5529	英語併記
10	Legends about Chinggis Khaan.		Gcom Press LLC	2015	Y2-B1075	英語
11	The secret history of the Mongols	[story told by Nomun Zagdyn Tumenjargal].	Admon		Y2-B555	英語
12	Chinggis Khaan golden book チンギスハン 金書	L. Duursakh ; [S. Torburam]	-	[2018?]	Y3-AZ5194	英語、中国語、縦書き
13	Chingis Khaan	edited by, N. Nagaanbuu Besudei ; translated by, Ch. Khatanbaatar, B. Gunjiimaа.	N Ènkhbaatar	2006	Y3-B246	英語併記
14	Ид шидийн Тэмүжин 魔法使いのテムジン	зохиогч Д. Гармаа ; макет дизайн Ц. Амартүвшин	Бемби сан	2008	Y8-AZ8837	
15	Жангар, Улааншавшуурга хоёрын үлгэр ジャンガル、ウランシャフシユルガ 二つ民話	зохиогч Ч. Арьяасүрэн ; зургуудыг М. Дөлгөөнцэцэг, М. Эрхэмбаяр	Өнгөт хэвлэл	2004	Y8-AZ8840	

●モンゴルの民話

モンゴルでは、口承文芸が文学表現の主体でした。お話には、遊牧生活との係わりの深いラクダ、馬、牛、羊、山羊などの家畜や野生動物が多く登場します。また、僧侶や閻魔大王が登場する仏教要素のあるお話、モンゴルにはいないライオンやゾウの登場するインドやシベリア等外から伝わってきたと思われるお話もあります。

	タイトル	著者等	出版者	出版年	請求記号	備考
16	Царцаа Намжил ツァルツァーナムジル	зураач Б. Төрмөнх	Монсудар : Жангар	2013	Y17- AZ8862	
17	Өвгөн бар хоёр おじいさんとトラ	зураач Б. Оюунбат	Монсудар : Жангар	2013	Y17- AZ8863	
18	Цуутын цагагч гүү ツォーティーン 白い牝馬	зураач Л. Сухбаатар	Монсудар : Жангар	2013	Y17- AZ8864	
19	Болдоггүй бор өвгөн だめなおじいさん	зураач Б. Төрмөнх	Монсудар	2014	Y17- AZ8865	
20	Эвтэй дөрвөн амьтан 4頭の仲良し動物	зураачид Б. Баясгалан, Д. Оюундарь, Б. Хүрлээ	Ирмүүн Мальтмедиа	2007	Y17- AZ8881	
21	Өнчин цагаан ботго 孤児の白ラクダ	зураачид Б. Баясгалан, Д. Оюундарь	Ирмүүн Мальтмедиа	2007	Y17- AZ8883	
22	Монгол ардын үлгэрүүд モンゴルの昔話	зураг чимгийг Ч. Батбаяр	Алтан аалз	2008	Y17- AZ8917	英語併記

23	Монгол ардын үлгэрүүд モンゴルの昔話	зураг чимгийг Ч. Батбаяр	Алтан аалз	2008	Y17- AZ8918	英語併記
24	Муур багш 猫先生	зураач Н. Алтангэрэл ; орчуулагч Ц. Чогдон	Шидэт өнгө	[200-]	Y17- AZ9004	
25	Өнчин цагаан ботго 孤児のラクダ	зураач Ч. Баярмаа ; орчуулагч Ц. Чогдон	-	2008	Y17- AZ9011	英語、縦書 き併記
26	Хөхөө Намжилын домог フフー ナムジルの伝記	зураач Ч. Баярмаа	-	2008	Y17- AZ9012	英語、縦書 き併記
27	Тэмээ үнсэнд хөрвөөх болсны учир ラクダが灰を踏みたくなる理由 (十 二支のお話)	зураач Ч. Баярмаа ; орчуулагч Ц. Чогдон	-	2008	Y17- AZ9013	英語、縦書 き併記
28	The classic Mongolian folktales	[editors, Kh. Bolor-Erdene, Karl Rudolf Bittigau, Robyn Garner ; illustrators, B. Bayasgalan ... et al.].	Irmuun Multimedia	2007	Y17- B10316	英語
29	Mongolian folktales and legends	translated from the Mongolian by D. Altangerel.	Interpress khëvlëliin kompanid khëvlëv	1999	Y8-A3724	英語併記
30	Монгол ардын шилдэг үлгэрүүд モンゴル民話集 1	ариутган шүүсэн Ш. Сүрэнжав ; зураач А. Баярсайхан; зураач А. Баярсайхан	Өдөр шөнө	2008	Y8-AZ8739	
31	Монгол ардын шилдэг үлгэрүүд モンゴル民話精選集	зохиомжлон найруулсан Б. Нэргүй ; зураач Б. Жавхлантөгс, Ш. Эрдэнэ- Очир	Монсудар	2014	Y8-AZ8760	

*мангас：モンゴルのお話に登場する怪物。頭が複数ある姿であることが多い。ゾロアスター教の神アフラ・マズダの強敵が由来とされる。

●モンゴルの受賞作品

国際子ども図書館で所蔵する受賞履歴のある作品です。

	タイトル	著者等	出版者	出版年	請求記号	備考
32	Хөгжөөнтэй туужууд 愉快なお話	Д. Гармаа	Урлах Эрдэм	2013	Y8-AZ8737	国家賞受賞 (1988)
33	Хүүхэд багачуудын хөгжөөнтэй ном 2 子どもたちの楽しい本 2	зохиолч Д. Батжаргал ; зураач Д. Гунгаа, Ц. Тамир, Ц. Содхүү ; орчуулагч Н. Ванжил, А. Оюунгэрэл	Жиком прэсс	2012	Y5-AZ5286	ナツアグド ルジ賞受賞 作(2011) ※第1巻が 受賞作。
34	Долоон бөхтэй тэмээ 7つコブのラクダ	Жамбын Дашдондог	Хаан притинг	2003	Y17- AZ8870	金の羽賞 (2002)

35	Тэнгэрээс заяат төрсөн Тэмүжин хүүгийн тухай товч тайлбар толь 天命で生まれたテムジン	Оюунбадамын Сундуй ; зураач Т. Гүрбазар	Тоонотпринт	2008	Y3-AZ5195	金の羽賞 (2005)
36	Аавын цээжит Чулуут 胸を張ったチョロートくん	Базаржавын Нацагдорж ; зураач Б. Нямдорж	Мөнхийн үсэг групп	2008	Y8-AZ8730	金の羽賞 (2008)
37	Зовлон туулсан зоригт хөв гүүн 困難を乗り越えた勇気ある男の子	Лигдэн	Болор Судар ; Мөнхийн үсэг	2009	Y8-AZ8735	IBBY オナー リスト翻訳 部門(2010)

*金の羽賞：2001 年からはじまった文学賞。児童書部門が設けられている。

*ナツアグドルジ賞：1966 年から続く作家、批評家、詩人、翻訳家等に対する賞。

●日本で活躍するモンゴル作家

画家の B.ボロルマーは、I.ガンバートルとともに日本を拠点に活動する絵本作家夫婦です。『トヤのひっこし』【Y18-N15-L24】は、日本の小学校国語教科書にも掲載されています。

	タイトル	著者等	出版者	出版年	請求記号	備考
38	Tales on horseback	Jambyn Dashdondog ; [illustrations by B. Bolormaa ; English translation by N. Oyunbayar and Jill Lawless]			Y8-A3679	英語
39	Морьтой үлгэр 馬の話	Жамбын Дашдондог ; зураач Б. Болормаа	адмон	1999	Y17-AZ971	
40	Хуучин хот 古い町	Б. Болормаа	Interpress	2008	Y17- AZ9014	

●モンゴルの児童書をもっと知りたい人へ

<国際子ども図書館ホームページより>

モンゴルの児童書等ブックリスト

https://www.kodomo.go.jp/info/foreign/pdf/booklist_mon.pdf

モンゴルのブックリストに係る報告書

https://www.kodomo.go.jp/info/foreign/pdf/report_mon.pdf

学校図書館セット貸出し（東アジア）

<https://www.kodomo.go.jp/promote/activity/rent/list.html>

津田 紀子「モンゴルの児童書事情」『子ども図書館の窓』第14号 2014年9月刊行 pp.3-12

https://dl.ndl.go.jp/view/download/digidepo_8747103_po_2014-mado.pdf?contentNo=1